

33 nuotr. LRYTAS.LT LIETUVOS DIENA AKTUALIJOS TREMTINIAI G. Nausėda: neturi būti kelių skirtingų politikų jautriais istorijos klausimais BNS ir lrytas.lt inf. 2019-08-03 16:48 Komentarai Dalintis Neturi būti kelių skirtingų politikų jautriais Lietuvos istorijos klausimais, o istorinių asmenybių įvertinimas turi būti depolitizuotas, sako prezidentas Gitanas Nausėda. Šeštadienį buvusių tremtinių ir politinių kalinių sąskrydyje Ariogaloje apsilankęs prezidentas sakė tikintis gebėjimu „įveikti visas priešaras“, žmonėms skirtingai reaguojant į sostinės vadovybės sprendimus nukabinti Jono Noreikos-Generolo Vėtros atminimo lentą ir pervadinti Kazio Škirpos alėją. G. Nausėda pasiūlė „laikytis moratoriumo istorinės atminties trynimui“, o per tą laiką „surasti vieningą sprendimą, vieningą politiką, kad nebūtų taip, kad vienas meras vienoje Lietuvos vietoje turi vienokią požiūrį į Vėtrą, į K. Škirpą, į kitus mūsų atmintinus žmones, kitoje vietoje meras kitaip nusiteikęs, pradeda nukabinėti lentas, kad nebūtų kelios Lietuvos politikos tokiais tikrai skausmingais ir jautriais mūsų istorijos klausimais“. Klausiamas, kas turėtų suformuoti vieningą politiką šiais klausimais, prezidentas sakė, kad „tiek komisija, kuri šiuo metu sukurta, tiek Kultūros forumas, kurį artimiausiu metu ketiname steigti prie Prezidentūros, galėtų išnagrinėti šį klausimą ir nustatyti tam tikrus principus“. „Aš suprantu, kad nebus įmanoma iš karto surasti bendro vardiklio, bet bent jau mes depolitizuosime šį procesą, kuris šiuo metu atidūręs politikų rankose, tai blogiausias įmanomas variantas“, – kalbėjo G. Nausėda. Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai šeštadienį sąskrydyje Ariogaloje priėmė rezoliuciją, kuria reikalauja „liautis kurstyti tautos susipriešinimą“ dėl memorialo Lukiškių aikštėje statybų bei atminimo ženklų. Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos nuomone, „didelį visuomenės nepasitenkinimą ir susipriešinimą sukėlė Jono Noreikos bei Kazio Škirpos klausimai“. Praėjusį savaitgalį nuo Mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos sienos sostinės senamiestyje buvo nuimta diskusijų sulaukusi atminimo lenta J. Noreikai-Generolui Vėtrai. Sostinės meras Remigijus Šimašius sakė, kad tai padaryta įvertinus, jog J. Noreika patvirtino nacių administracijos sprendimus steigti žydų getą ir konfiskuoti jų turtą. Praėjusią savaitę sostinės savivaldybės taryba pervadino ir diplomato bei karininko Kazio Škirpos vardo alėją dėl jo viešai deklaruotų antisemitinių pažiūrų. Abu sprendimai sulaukė ir palaikymo, ir aštrių protestų. Kritikai ragino atsisakyti garbingo ženklo J. Noreikai įvertinus tai, kad jis, būdamas Šiaulių apskrities viršininku, pasirašė raštus dėl žydų geto steigimo ir žydų turto tvarkymo. Gynėjai pabrėžia J. Noreikos nuopelnus antisovietiniame pogrindyje, akcentuoja, kad vėliau karo metais jis buvo pats išitraukęs į antinacinę veiklą. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro išvadose dėl K. Škirpos įvertinamas svarbus jo indėlis priešinant sovietų okupaciniam režimui, tačiau pabrėžiama, jog 1940–1941 metais jo veikloje „būta ir antisemitizmo apraiškų“.

Milena Andrukaitytė

Skaitykite daugiau: <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2019/08/03/news/g-nauseda-neturi-buti-keliu-skirtingu-politiku-jautriais-istorijos-klausimais-11348357/>